

Chambre des Représentants

SESSION 1975-1976.

10 MAI 1976

PROJET DE LOI

autorisant l'Institut des services communs de la Radiodiffusion-Télévision belge à conclure sous la garantie de l'Etat un ou plusieurs emprunts à concurrence d'un montant total de 4 950 millions de francs.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA CULTURE (1)
PAR Mlle Rika STEYAERT.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le présent projet de loi transmis par le Sénat, autorisant l'Institut des services communs de la Radiodiffusion-Télévision belge à conclure, sous la garantie de l'Etat, un ou plusieurs emprunts à concurrence d'un montant total de 4 950 millions de F, a été discuté quant au fond le 29 avril par votre Commission.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Otte.

A. — Membres : MM. Diegenant, Moors, Marc Olivier, Otte, Paris, Schyns, Mlle Steyaert, M. Wijnen. — Mme Brenez, MM. Cumps, Dehousse, Temmerman, Tobback, Van Elewyck, Ylieff. — MM. Daems, Flamant, Hannotte, Mundeleeer. — M. Bila, Mme Spaak épouse Danis. — Mme Maes épouse Van der Eecken, M. Somers.

B. — Suppléants : MM. Beauthier, Blanckaert, Bourgeois, Tijl Declercq. — MM. Adriaenssens, Baudson, Geldolf, Scokaert. — MM. Niemegeers, Picron. — M. Helguers. — M. Vandemeulebroucke.

Voir :

839 (1975-1976) :

- N° 1 : Projet transmis par le Sénat.
- N° 2 : Amendement.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1975-1976.

10 MEI 1976

WETSONTWERP

waarbij het Instituut van de gemeenschappelijke diensten van de Belgische Radio en Televisie gemachtigd wordt om onder staatswaarborg een of meerdere leningen aan te gaan voor een totaalbedrag van 4 950 miljoen frank.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE CULTUUR (1)

UITGEBRACHT DOOR Mej. Rika STEYAERT.

DAMES EN HEREN,

Dit door de Senaat overgezonden wetsontwerp waarbij de gemeenschappelijke diensten van de Belgische Radio en Televisie gemachtigd worden om onder staatswaarborg leningen voor een bedrag van 4 950 miljoen F af te sluiten, werd op 29 april ll. door uw Commissie ten gronde besproken.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Otte.

A. — Leden : de heren Diegenant, Moors, Marc Olivier, Otte, Paris, Schyns, Mej. Steyaert, de heer Wijnen. — Mevr. Brenez, de heren Cumps, Dehousse, Temmerman, Tobback, Van Elewyck, Ylieff. — de heren Daems, Flamant, Hannotte, Mundeleeer. — de heer Bila, Mevr. Spaak echtg. Danis. — Mevr. Maes echtg. Van der Eecken, de heer Somers.

B. — Plaatsvervangers : de heren Beauthier, Blanckaert, Bourgeois, Tijl Declercq. — de heren Adriaenssens, Baudson, Geldolf, Scokaert. — de heren Niemegeers, Picron. — de heer Helguers. — de heer Vandemeulebroucke.

Zie :

839 (1975-1976) :

- N° 1 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.
- N° 2 : Amendement.

En guise d'introduction, le Ministre de la Culture néerlandaise a précisé que ce montant global de 4 950 millions de F peut être subdivisé comme suit :

945 millions d'investissements communs (centre de radio-diffusion, centre de Wavre-Overijse, émetteurs pour la région de langue allemande);

1 815 millions pour l'Institut des émissions françaises;

1 940 millions pour l'Institut des émissions néerlandaises;

250 millions transférés du programme des années 1972 à 1976, fixé par la loi du 26 juillet 1973.

A la fin de l'année passée, une actualisation des prix des investissements a donné un total de 4 134 millions, contre un montant de 2 806 millions accordé par la loi du 26 juillet 1973.

Cela signifie que les autorisations d'emprunt sont totalement épuisées et qu'un montant de 250 millions prévu pour 1975 doit déjà être transféré à 1976 (cfr. la décision du C. M. C. E. S. du 26 juin 1975).

Le programme actuel figure au plan 1976-1980 et est basé sur une augmentation annuelle des prix de 10 % et ce, contrairement à la loi précédente élaborée sur la base de prix constants.

Les propositions d'investissement ont fait l'objet d'un examen approfondi de la part des deux conseils d'administration et tiennent compte de la politique suivie par chaque institut en matière de programme.

Le présent projet accorde, conformément à la loi organique du 18 mai 1960, la faculté de contracter des emprunts à l'Institut des services communs. Son approbation par une loi est donc nécessaire et, de plus, elle est urgente en vue d'entamer le programme d'investissements de 1976.

En effet, il n'est pas possible d'attendre le vote du projet de loi scindant l'Institut des Services communs et les projets de décret créant les instituts de radiodiffusion-télévision pour les deux communautés culturelles.

Après l'adoption du nouveau statut de la R. T. B.-B. R. T., le présent projet s'appliquera évidemment aux nouveaux instituts, qui se verront ainsi autorisés à contracter des emprunts dans les limites fixées par le présent projet.

Le Ministre a déclaré encore que le Ministre des Finances a marqué son accord sur ces propositions et a ajouté que la Cour des comptes et le Conseil d'Etat ont estimé qu'un projet autorisant des institutions dont l'activité est du ressort des Conseils culturels à contracter des emprunts sous la garantie de l'Etat relève néanmoins de la compétence exclusive du législateur national.

En réponse à la question d'un membre, le Ministre de la Culture française a répondu que deux émetteurs de T. V. seraient installés à l'effet d'assurer les émissions de langue allemande. Ainsi la réception des programmes pourra être considérablement améliorée.

La dépense y afférente est évaluée à 170 millions de F environ.

Un membre a demandé si l'ensemble du programme d'investissement avait été élaboré en commun par les instances compétentes des deux communautés culturelles et s'il répondait effectivement aux besoins spécifiques de chacune des communautés intéressées.

Ter inleiding wees de Minister van Nederlandse Cultuur erop dat dit totaalbedrag van 4 950 miljoen F als volgt kan worden onderverdeeld :

945 miljoen voor gemeenschappelijke investeringen (Omroepcentrum, Centrum Waver-Overijse, zenders voor het Duitse taalgebied);

1 815 miljoen voor het Instituut van de Franse uitzendingen;

1 940 miljoen voor het Instituut van de Nederlandse uitzendingen;

250 miljoen overdracht van het bij de wet van 26 juli 1973 vastgestelde programma voor de jaren 1972 tot 1976.

Einde vorig jaar gaf een actualisering van de prijzen van de investeringen een totaal van 4 134 miljoen tegenover een bedrag van 2 806 miljoen dat door de machtigingswet van 26 juli 1973 werd toegekend.

Dit betekent dat de leningsmachtigingen volledig zijn opgebruikt en dat reeds een bedrag van 250 miljoen, voorzien voor 1975, moet overgedragen worden naar 1976 (cfr. beslissing van het M. C. E. S. C. van 26 juni 1975).

Het huidige programma werd opgenomen in het Plan 1976-1980 en is gesteund op een jaarlijkse verhoging van de prijzen met 10 %, dit in tegenstelling met de vorige wet die op basis van vaste prijzen werd uitgewerkt.

De voorstellen tot investering werden grondig onderzocht door de beide Raden van Beheer en houden rekening met het programmabeleid dat in elk uitzendingsinstituut wordt gevolgd.

Dit ontwerp kent, in overeenstemming met de organieke omroepwet van 18 mei 1960, de bevoegdheid toe om leningen aan te gaan aan het Instituut van de Gemeenschappelijke Diensten. De goedkeuring bij wet is dus noodzakelijk. Bovendien is zij dringend om het investeringsprogramma 1976 aan te vatten.

Het is inderdaad niet mogelijk de goedkeuring af te wachten van het wetsontwerp tot splitsing van het Instituut van de Gemeenschappelijke Diensten en van de ontwerpen van decreet houdende de oprichting van de instellingen voor radio- en televisie voor de twee cultuurgemeenschappen.

Na de goedkeuring van het nieuwe statuut voor de B.R.T./R.T.B. zal dit ontwerp vanzelfsprekend toepasselijk zijn op de nieuwe instituten, die alsdan binnen de perken, vastgesteld in dit ontwerp, zullen gemachtigd zijn om leningen aan te gaan.

De Minister verklaart voorts dat de Minister van Financien zijn akkoord heeft betuigd met deze voorstellen en voegt eraan toe dat het Rekenhof en de Raad van State de mening toegedaan zijn dat een ontwerp waarbij aan instellingen waarvan de activiteit onder de Cultuurraden ressorteert, machtiging wordt verleend om leningen onder staatswaarborg aan te gaan, niettemin tot de uitsluitende bevoegdheid van de nationale wetgever behoort.

Als antwoord op de vraag van een lid verklaart de Minister van Franse Cultuur dat wat de Duitstalige uitzendingen betreft, twee T.V.-zenders zullen worden geïnstalleerd. Aldus zal de ontvangst der programma's in aanzienlijke mate kunnen worden verbeterd.

Voor deze zenders wordt de uitgave op ongeveer 170 miljoen F geraamd.

Een lid wenst te weten of dit ganse investeringsprogramma gemeenschappelijk door de bevoegde instanties der beide cultuurgemeenschappen werd uitgewerkt en wel degelijk aan de specifieke behoeften van elk der betrokken gemeenschappen beantwoordt.

Le Ministre de la Culture néerlandaise a déclaré que tant que la loi relative à la suppression de l'Institut des services communs ne sera pas entrée en vigueur, le régime actuel continuera à s'appuyer en fait sur l'addition de deux projets élaborés séparément. Officieusement, chaque service a cependant sa propre vision en matière de programme d'investissement, que chacun établit selon les conceptions et les besoins qui lui sont propres.

Un membre a insisté pour que la réception des programmes soit sensiblement améliorée. Certaines antennes émettrices devraient être renforcées par priorité afin de permettre à chaque citoyen de suivre les programmes dans des conditions convenables.

Le Ministre de la Culture néerlandaise a répondu que le présent projet vise, notamment, à une adaptation de l'évolution technologique.

* * *

Les articles 1 et 2 ont été adoptés par 10 voix et 3 abstentions.

* * *

M. Baudson a présenté un amendement (Doc. n° 839/2) tendant à ajouter un nouvel article 3.

Cet article propose que l'Institut des services communs de la Radiodiffusion-Télévision belge fasse annuellement rapport sur l'utilisation des crédits et que ce rapport soit publié, éventuellement sous forme succincte dans les quotidiens belges.

Le Ministre de la Culture française n'a formulé aucune objection fondamentale ou de principe à l'encontre de l'amendement proposé. En effet, il existe déjà plusieurs conseils d'administration de sociétés privées qui publient régulièrement dans la presse des extraits de leurs rapports annuels.

Il estime néanmoins que l'amendement est inopportun, le projet visant en premier lieu à accorder le plus rapidement possible l'autorisation de contracter des emprunts sous la garantie de l'Etat.

Un membre a fait remarquer que l'amendement en question avait, en fait, été proposé par certains milieux de la presse. Ces rapports annuels pourraient être publiés sous forme de communiqués à payer.

Le Ministre de la Culture française a rappelé que la loi destinée à sauvegarder la diversité de la presse quotidienne d'opinion est déjà en vigueur et que cette loi fait actuellement l'objet d'une mise au point plus poussée.

Le projet en discussion ne peut toutefois avoir pour premier objectif d'accorder une aide financière aux journaux.

En outre, s'il est vrai que les conseils d'administration peuvent être invités à favoriser ces publications, il ne peut nullement être question de les y contraindre.

Le Ministre de la Culture néerlandaise a déclaré que la loi du 18 mai 1960 organique des Instituts de radiodiffusion prévoit la publication des rapports annuels portant sur les activités de la B. R. T.-R. T. B. Ainsi ces activités sont, en tout état de cause, entourées d'une certaine publicité.

Un membre estime que pratiquement personne ne prend connaissance de ces rapports circonstanciés et que, par conséquent, il conviendrait d'en publier un résumé dans la presse quotidienne d'opinion. En outre, il a rappelé que les critères et les modalités d'aide à la presse quotidienne d'opinion ont été fixés par un arrêté royal spécial.

De Minister van Nederlandse Cultuur verklaart dat zolang de wet tot opheffing van het Instituut der gemeenschappelijke diensten niet van kracht is, de huidige regeling in feite op de samentelling van twee afzonderlijke uitgebouwde projecten berust. Officieus evenwel heeft elke Dienst zijn eigen specifieke visie omtrent het investeringsprogramma dat vastgesteld wordt volgens eigen inzichten en noden.

Een lid dringt er op aan dat de ontvangst der programma's aanzienlijk zou worden verbeterd. Sommige zendmasten moeten bij prioriteit worden versterkt opdat elke burger de programma's op een dergelijk manier zou kunnen ontvangen.

De Minister van Nederlandse Cultuur antwoordt dat dit ontwerp o.m. een aanpassing aan de technologische evolutie beoogt.

* * *

De artikelen 1 en 2 worden aangenomen met 10 stemmen en 3 onthoudingen.

* * *

De heer Baudson heeft een amendement ingediend (Stuk n° 839/2) dat ertoe strekt een nieuw artikel 3 toe te voegen.

Hierin wordt voorgesteld dat het instituut der gemeenschappelijke diensten van de Belgische Radio en Televisie jaarlijks een verslag omtrent het gebruik van de kredieten zou uitbrengen en dat dit verslag, eventueel in beknopte vorm, in de Belgische dagbladen zou worden gepubliceerd.

De Minister van Franse Cultuur heeft geen principieel bezwaar tegen het voorgestelde amendement. Thans reeds bestaan er verschillende raden van beheer van privé-maatschappijen die regelmatig uittreksels van hun jaarverslagen in de pers publiceren.

Hij acht het amendement evenwel niet opportuun, aangezien het ontwerp er allereerst toe strekt zo spoedig mogelijk machtiging te verlenen om leningen onder Staatswaarborg aan te gaan.

Een lid wijst erop dat het voorgestelde amendement in feite door bepaalde perskringen werd gesuggereerd. Deze jaarverslagen zouden onder de vorm van te betalen communicatie's kunnen worden gepubliceerd.

De Minister van Franse Cultuur herinnert eraan dat de wet tot behoud van de verscheidenheid in de opiniedagbladers thans reeds van kracht is en dat aan een verfijning van deze wet wordt gedokterd.

Het besproken ontwerp kan evenwel hoegenaamd niet als eerste bedoeling hebben de bladen financieel te steunen.

Bovendien is het zo dat de Raden van Beheer weliswaar uitgenodigd kunnen worden om deze publikaties in de hand te werken doch dat zij er helemaal niet toe kunnen worden verplicht.

De Minister van Nederlandse Cultuur verklaart dat de organieke omroepwet van 18 mei 1960 het publiceren van jaarverslagen over de activiteiten van BRT-RTB voorschrijft. Er wordt dus, hoe dan ook, een zekere ruchtbaarheid aan deze activiteiten gegeven.

Een lid meent dat praktisch niemand inzage neemt van deze uitvoerige verslagen en acht het derhalve wenselijk dat een resumé ervan in de opiniedagbladers wordt gepubliceerd. Verder herinnert hij eraan dat de criteria en de modaliteiten van steunverlening aan de opiniedagbladers bij een speciaal koninklijk besluit werden omschreven.

Le Ministre de la Culture néerlandaise admet que l'information des auditeurs et des téléspectateurs sur les activités de la B. R. T. - R. T. B. n'a, en soi, aucun rapport avec l'aide à la presse; il a déclaré que le Gouvernement est disposé à encourager les Instituts à consacrer une ou plusieurs émissions informatives aux activités qui leur sont propres. Il faudrait alors donner aux auditeurs et aux téléspectateurs l'occasion de faire connaître leurs réactions à cette ou ces émission(s).

L'auteur de l'amendement a pris acte de cette déclaration et a retiré son amendement.

* * *

L'ensemble du projet a été adopté par 11 voix et 4 abstentions.

De Verslaggever,

Rika STEYAERT.

De Voorzitter,

R. OTTE.

De Minister van Nederlandse Cultuur neemt aan dat het verstrekken van informatie over de activiteiten van de BRT-RTB aan kijkers en luisteraars op zichzelf niets te maken heeft met de steun aan de pers en verklaart dat de Regering bereid kan gevonden worden om de Instituten aan te moedigen één of meer informatieve uitzending(en) te wijden aan hun eigen activiteiten. De luisteraars en kijkers zouden dan de kans moeten krijgen om hun reacties op deze uitzending(en) kenbaar te maken.

De auteur van het amendement neemt akte van deze verklaring en trekt zijn amendement in.

* * *

Het gehele ontwerp wordt aangenomen met 11 stemmen en 4 onthoudingen.

Le Rapporteur,

Rika STEYAERT.

Le Président,

R. OTTE.